

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Ve KAMER

A R R E S T

nr. 233.741 van 4 februari 2016
in de zaken I. A. 200.690/V-1882
II. A. 200.738/V-1883

In zake :

I.

1. de VZW FEDERAUTO
2. de VZW NELECTRA
3. de VZW FEDELEC
4. de VZW FEE
5. de NV AUTO 5
6. de NV TOYOTA MATERIAL HANDLING BELGIUM
7. de NV VEOLIA (voorheen de NV DALKIA)
8. de NV CALLEWAERT
9. de NV MAES ELECTRO
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jan Hofkens en Jens Debièvre
kantoor houdend te 1000 Brussel
Havenlaan 86c bus 113
bij wie woonplaats wordt gekozen

II.

de VZW NATIONALE FEDERATIE VAN UNIE VAN DE
MIDDENSTAND
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pierre Joassart
kantoor houdend te 1170 Brussel
Vorstlaan 36
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

I. + II.

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister van
Werk
in de zaak sub I bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Véronique Pertry en Heleen Vandermeersch
kantoor houdend te 1050 Brussel
Louizalaan 99
bij wie woonplaats wordt gekozen

in de zaak sub II bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Marc Uyttendaele en Anne Feyt
kantoor houdend te 1060 Brussel
Bronstraat 68
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomen de partij :

I.
de VZW LANDELIJKE VERENIGING VAN DE MEESTERS
ELEKTRICIENS VAN BELGIË (LVMEB)
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Bernard Paul en Frederic Deltour
kantoor houdend te 1170 Brussel
Terhulpssteenweg 177 bus 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de beroepen

1.1. Het beroep in de zaak sub I, ingesteld op 17 juni 2011, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de minister van Werk van 13 april 2011 ‘tot vaststelling van de definitieve lijsten voor de jaren 2008 en 2009 van sectoren die onvoldoende opleidingsinspanningen realiseren in uitvoering van artikel 3, § 4, van het koninklijk besluit van 11 oktober 2007 tot uitvoering van de bijkomende werkgeversbijdrage ten bate van de financiering van het betaald educatief verlof voor de werkgevers die behoren tot sectoren die onvoldoende opleidingsinspanningen realiseren in uitvoering van artikel 30 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact’.

1.2. Het beroep in de zaak sub II, ingesteld op 20 juni 2011, strekt tot de nietigverklaring van hetzelfde ministerieel besluit.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 225.574 van 22 november 2013 heropent de Raad van State het debat, worden aan het Grondwettelijk Hof twee prejudiciële vragen gesteld en wordt het beroep in de zaak sub I verworpen voor zover het gericht is

tegen het bestreden besluit in zoverre dit de definitieve lijst van de sectoren vaststelt die onvoldoende opleidingsinspanningen voor het jaar 2008 realiseren, in uitvoering van het koninklijk besluit van 11 oktober 2007 ‘tot invoering van een bijkomende werkgeversbijdrage ten bate van de financiering van het betaald educatief verlof voor de werkgevers die behoren tot sectoren die onvoldoende opleidingsinspanningen realiseren in uitvoering van artikel 30 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact’, gevoegd in bijlage I van dit besluit.

Het Grondwettelijk Hof heeft met arrest nr. 154/2014 van 23 oktober 2014 de prejudiciële vragen beantwoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Werner Weymeersch heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verwerende partij heeft in beide zaken een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partijen hebben in beide zaken een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 15 december 2015.

Kamervoorzitter Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Jens Debièvre en Evi Degroodt, die *loco* advocaat Jan Hofkens verschijnen voor de verzoekende partijen in de zaak sub I, advocaat Pauline Knaepen, die *loco* advocaat Pierre Joassart verschijnt voor de verzoekende partij in de zaak sub II, advocaat Heleen Vandermeersch, die verschijnt voor de verwerende partij in de zaak sub I en advocaat Bertrand Heymans, die *loco* advocaat Marc Uyttendaele verschijnt voor de verwerende partij in de zaak sub II, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Werner Weymeersch heeft in de zaak sub I een met dit arrest gedeeltelijk eensluidend advies gegeven en in de zaak sub II advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten en regelgeving

3. Het feitenrelaas en de toepasselijke regelgeving in de redactie zoals van toepassing op het geschil, zijn beschreven in het tussenarrest nr. 225.574 van 22 november 2013. Er wordt naar verwezen.

IV. Voortzetting van het onderzoek in de zaak A. 200.690

Het arrest van het Grondwettelijk Hof van 23 oktober 2014

4. In het tussenarrest nr. 225.574 van 22 november 2013 werden aan het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vragen gesteld:

1°

“Schendt artikel 30 van de wet van 23 december 2005 ‘betreffende het generatiepact’, zoals vervangen door artikel 24 van de wet van 17 mei 2007 ‘houdende uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2007-2008’ en gewijzigd bij de wet van 22 december 2008 ‘houdende diverse bepalingen (I)’ het gelijkheidsbeginsel en het beginsel van niet-discriminatie zoals vervat in artikel 10 en 11 van de Grondwet in zoverre een onderscheid wordt gemaakt tussen de werkgevers die ressorteren onder de wet van 5 december 1968 ‘betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en paritaire comités’ naargelang ze behoren tot een sector die voldoende opleidingsinspanningen levert dan wel tot een sector die onvoldoende opleidingsinspanningen levert, waarbij de verplichtingen inzake het leveren van voldoende opleidingsinspanningen worden opgelegd aan de sectoren, maar de sanctionering ingevolge het leveren van onvoldoende opleidingsinspanningen ingrijpt op het individuele niveau van de werkgevers, zodat het mogelijk is dat een individuele werkgever die geen voldoende opleidingsinspanningen levert maar behoort tot een sector die voldoende opleidingsinspanningen levert, geen bijdrage voor betaald educatief verlof dient te betalen en een werkgever die behoort tot een sector die onvoldoende

opleidingsinspanningen levert toch gehouden is tot het betalen van een bijdrage voor betaald educatief verlof hoewel hij op individueel vlak voldoende opleidingsinspanningen heeft geleverd?”

2°

“Schendt artikel 30 van de wet van 23 december 2005 ‘betreffende het generatiepact’, zoals vervangen door artikel 24 van de wet van 17 mei 2007 ‘houdende uitvoering van het interprofessioneel akkoord voor de periode 2007-2008’ en gewijzigd bij de wet van 22 december 2008 ‘houdende diverse bepalingen (I)’, het gelijkheidsbeginsel en het beginsel van niet-discriminatie zoals vervat in artikel 10 en 11 van de Grondwet:

- in zoverre het de werkgever die extra opleidingsinspanningen heeft gerealiseerd en de werkgever, behorend tot dezelfde sector, die geen extra opleidingsinspanningen heeft gerealiseerd, op dezelfde manier behandelt door alle werkgevers die onder de voornoemde wet van 5 december 1968 vallen en die behoren tot een sector die onvoldoende opleidingsinspanningen heeft geleverd, een verhoogde werkgeversbijdrage op te leggen voor de financiering van het betaald educatief verlof;

- in zoverre het de werkgever die extra opleidingsinspanningen heeft gerealiseerd en de werkgever, behorend tot dezelfde sector, die geen extra opleidingsinspanningen heeft gerealiseerd op dezelfde wijze behandelt door alle werkgevers die onder de voornoemde wet van 5 december 1968 vallen en die behoren tot een sector die voldoende opleidingsinspanningen heeft geleverd, geen verhoogde werkgeversbijdrage op te leggen voor de financiering van het betaald educatief verlof?”

5. Het Grondwettelijk Hof beantwoordt in zijn arrest nr. 154/2014 van 23 oktober 2014 beide prejudiciële vragen bevestigend. Het overweegt (punt B.8.3) dat de in het geding zijnde maatregel onevenredige financiële gevolgen heeft ten aanzien van de werkgever die, hoewel hij op het individuele vlak voldoende opleidingsinspanningen levert, toch een verhoogde werkgeversbijdrage dient te betalen om de enkele reden dat hij tot een sector behoort die onvoldoende opleidingsinspanningen levert. Bijgevolg is, volgens het Hof, het financiële sanctiemechanisme waarin artikel 30 van de wet van 23 december 2005 ‘betreffende het generatiepact’ voorziet, in de redactie zoals van toepassing op het geschil, niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Standpunt van de partijen

6. Voor het standpunt van de partijen inzake het vijfde middel wordt verwezen naar het voormelde tussenarrest.

Beoordeling

7. Het auditoraat besluit tot de gegrondheid van het vijfde middel op grond van de volgende overwegingen.

Uit het arrest van het Grondwettelijk Hof kan worden afgeleid dat het mogelijk is dat een individuele werkgever die onvoldoende opleidingsinspanningen levert maar tot een sector behoort die voldoende opleidingsinspanningen levert, geen verhoogde bijdrage voor betaald educatief verlof dient te betalen, terwijl een werkgever die tot een sector behoort die onvoldoende opleidingsinspanningen levert die verhoogde bijdrage wel dient te betalen, hoewel hij op individueel vlak voldoende opleidingsinspanningen levert.

Het financiële sanctiemechanisme zit eveneens besloten in het bestreden besluit. Om de door het Grondwettelijk Hof gegeven redenen is dat besluit eveneens behept met een schending van het gelijkheidsbeginsel zodat het vijfde middel in de zaak sub I gegrond is.

8. De verwerende partij noch de tussenkomenende partij betwisten deze conclusie. Na kennisneming van het verslag van het auditoraat, hebben zij immers niet de gelegenheid benut die een laatste memorie biedt om nog een andere visie op de beoordeling door het auditoraat weer te geven.

De Raad van State ziet geen reden om het anders te zien dan het auditoraat en bevindt aldus, de redenering van het auditoraatsverslag bijvallend, het vijfde middel gegrond binnen de perken van het belang zoals beoordeeld in het voormelde tussenarrest nr. 225.574 van 22 november 2013.

V. Voortzetting van het onderzoek in de zaak A. 200.738

9. Zoals is vastgesteld in het voormelde tussenarrest nr. 225.574 van 22 november 2013 (punt 19, *in fine*), wordt in de zaak sub II een eerste middel

aangevoerd dat gelijkaardig is aan het hiervoor onderzochte vijfde middel in de zaak sub I. Eveneens is vastgesteld in het voormelde tussenarrest (punt 22, eerste lid), dat de verwerende partij evenwel betwist dat de verzoekende partij belang heeft bij dit middel. Deze exceptie is, zoals vermeld in punt 26 *in fine* van het voormelde tussenarrest, nog niet bij (tussen)arrest behandeld. Ter terechtzitting handhaaft de verwerende partij uitdrukkelijk deze exceptie.

10. Zoals het auditoraat ter terechtzitting erkent, is het onderzoek in het auditoraatsverslag beperkt tot de gegrondheid van het vijfde middel in de zaak sub I. Dit leidt, als gezien, slechts tot een partiële nietigverklaring van het bestreden besluit.

Het auditoraatsverslag laat aldus niet de oplossing van het geschil toe in de zaak sub II. Er is derhalve reden tot het bevelen van een aanvullend onderzoek.

VI. Verder verloop van het beroep in de zaak A. 200.738

11. Uit wat voorafgaat volgt dat de zaak A. 200.738 niet in zoverre gereed is dat ze definitief kan worden beslecht, terwijl dit wel het geval is in de zaak A. 200.690. Artikel 61, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, op grond waarvan de gevoegde zaken zijn verwezen naar de tweetalige kamer, is na de hierna uit te spreken nietigverklaring bijgevolg niet meer van toepassing.

Er is derhalve reden tot het verwijzen van de zaak A. 200.738 naar de algemene rol, ten einde haar toe te wijzen aan een Franstalige kamer.

12. Proceseconomisch past het om reeds het opmaken van een aanvullend verslag te bevelen.

BESLISSING

- 1. De Raad van State vernietigt in de zaak A. 200.690 artikel 2 van en de bijlage II bij het besluit van de minister van Werk van 13 april 2011 ‘tot vaststelling van de definitieve lijsten voor de jaren 2008 en 2009 van sectoren die onvoldoende opleidingsinspanningen realiseren in uitvoering van artikel 3, § 4, van het koninklijk besluit van 11 oktober 2007 tot uitvoering van de bijkomende werkgeversbijdrage ten bate van de financiering van het betaald educatief verlof voor de werkgevers die behoren tot sectoren die onvoldoende opleidingsinspanningen realiseren in uitvoering van artikel 30 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact’.**
- 2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde besluit.**
- 3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring in de zaak A. 200.690, begroot op een rolrecht van 1575 euro.**
- 4. De tussenkommende partij in de zaak A. 200.690 wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op een rolrecht van 125 euro.**
- 5. De Raad van State heropent het debat in de zaak A. 200.738.**
- 6. Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt in de zaak A. 200.738 met een aanvullend onderzoek gelast.**
- 7. De zaak A. 200.738 wordt verwezen naar de algemene rol.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 februari 2016,
door de Raad van State, Ve kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Serge Bodart,	staatsraad,
bijgestaan door	
Frank Bontinck,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Frank Bontinck

Geert Van Haegendoren